

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

- Säilytetään nykyinen kirjaus, että taiteen perusopetus on tavoitteellista ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää opetusta.
- Tarkennetaan, että taiteen perusopetus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää, jossa harrastus voi luoda pohjan jatko-opintoihin.

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

- Selkeytetään, että opintopisteet mitoitetaan yhtenevästi lukioden ja korkeakoulujen järjestelmän kanssa (1 op = noin 27 tunnin kokonaistyömäärä), jotta TPO-opinnot voidaan hyväksilukea sujuvasti jatko-opinnoissa.
- Mahdollistetaan taiteenalakohtainen jousto sekä lisäopetustunnit erityisen tavoitteellisille oppilaille.

- Lisätään osaamisperusteisuus ja että myös omaehtoinen työ otetaan huomioon opintopistemitoituksessa.

- Säilytetään nykyinen kirjaus, jonka mukaan oppilaitos laatii opetussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden pohjalta, ja järjestäjä hyväksyy sen.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Asetuksessa tulee huomioida, että kasvukeskuksissa väestönkasvu lisää lasten ja nuorten määrää nopeasti. Jotta uudistuksen tavoitteet yhdenvertaisten saatavuuden turvaamisesta ja saavutettavuuden parantamisesta toteutuvat, on valtionosuusoppilaspaikkoja välttämätöntä lisätä ja kohdentaa erityisesti alueille, joissa lapsiperheiden määrä kasvaa.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Pätevyysvaatimuksista säädetään tarkemmin 20 §:ssä (asetus taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuudesta), ja muutosehdotus liittyy tähän.

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Asetuksessa tulee huomioida, että kasvukeskuksissa väestönkasvu lisää lasten ja nuorten määrää nopeasti. Jotta uudistuksen tavoitteet yhdenvertaisten saatavuuden turvaamisesta ja saavutettavuuden parantamisesta toteutuvat, on valtionosuusoppilaspaiikkoja välttämätöntä lisätä ja kohdentaa erityisesti alueille, joissa lapsiperheiden määrä kasvaa.

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Lisäys kohtaan 5:

5) jolla on asianomaisella taiteenalalla saavutettu taiteellinen tai muu ammatillinen ansioituneisuus sekä vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Laadukkaana oppimispolun varmistamiseksi katsomme, että taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuuden vähimmäisvaatimuksena tulee ollataiteenalalla saavutettu taiteellinen tai muu ammatillinen ansioituneisuus sekä vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Asetukseen on sisällytettävä siirtymäsäännös, joka mahdollistaa nykyisten opettajien kelpoisuuden täydentämisen 3–5 vuoden kuluessa. Työnantajan tulee tällöin mahdollistaa opintojen suorittaminen työn ohessa. Vaihtoehtoisesti asetusta voidaan rajata koskemaan vain uusia taiteen perusopetuksen opettajia.

Pedagoginen pätevyys varmistaa opetuksen laadun, selkeyttää rekrytointia ja ylläpitää taiteen perusopetuksen arvostusta. Opettajien kelpoisuutta ei tule alentaa, vaan vahvistaa.

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

SFP i Helsingfors on tutustunut ehdotukseen taiteen perusopetuslain uudistamiseksi ja esittää seuraavan lausunnon taiteen perusopetuksen (TPO) lainsäädännön uudistamisesta. Tavoitteenamme on turvata lasten ja nuorten mahdollisuus laadukkaaseen, tavoitteelliseen taideopetukseen ja vahvistaa TPO:n asemaa osana suomalaista koulutusjärjestelmää. Lakiehdotuksen lisäksi esitämme, että kunnille laaditaan selkeä valtakunnallinen ohjeistus siitä, miten TPO:n asemaa voidaan vahvistaa kunnissa.

Yleiset tavoitteet

SFP i Helsingfors katsoo, että taiteen perusopetuksen asetus tulee päivittää vastaamaan tulevaisuuden tarpeita. Asetuksen on:

- Selkeytettävä TPO:n asemaa osana suomalaista koulutusjärjestelmää, jossa voidaan harrastaa tavoitteellisesti ja rakentaa pohjaa jatko-opintoihin sekä taidealoille että muille aloille.
- Turvattava lasten ja nuorten ensisijaisuus opetuksen kohderyhmänä.
- Määriteltävä selkeästi saatavuus ja saavutettavuus: paikkamäärät, kieli- ja talousnäkökulmat sekä fyysinen ja sosiaalinen esteettömyys.
- Kohdennettava resursseja kasvukeskuksiin, erityisesti pääkaupunkiseudulle, väestönkasvun ja monikielistymisen mukaisesti.
- Varmistettava opetuksen laatu: osaamisperusteisuus, tarkoituksenmukainen opintopistemitoitus ja pätevät opettajat.

Saatavuus ja saavutettavuus kasvukeskuksissa

Lakiin tai sen perusteluihin on kirjattava velvoite ottaa huomioon kasvukeskusten, erityisesti pääkaupunkiseudun, väestönkasvu ja kielellinen moninaistuminen TPO-paikkojen mitoituksessa ja rahoituksessa. Lisäpaikat on suunnattava sinne, missä lapset ja perheet asuvat, turvaten samalla vähimmäistaso myös väestöltään pienenevillä alueilla.

Helsingin kaupungin toimet:

- Kohdennettu valtion lisärahoitus monikielisiin kaupunginosiin. Rahoitus ei saa olla pois normaalista toiminta-avustuksesta.
- Monikielinen viestintä ja yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa madaltavat osallistumiskynnystä, esim. varhaiskasvatuksen ja koulujen vahva ohjaaminen taiteen perusopetukseen.
- Vapaaoppilaspaiikkojen lisääminen sekä soitinlainapankit tukevat taloudellista saavutettavuutta. Vapaaoppilaspaiikat voidaan jakaa yhteistyössä kaupungin sosiaalitoimen kanssa.
- Tiiviimpi yhteistyö tilojen käytössä.

Ohjeistus kunnille

SFP i Helsingfors esittää, että taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistuksen lisäksi laaditaan kunnille selkeä valtakunnallinen ohjeistus, jolla edistetään kuntien tilojen kustannustehokasta ja laadukasta yhteiskäyttöä.

- Annetaan suositukset ja ratkaisuehdotukset kuntien tilojen kustannustehokkaaseen yhteiskäyttöön TPO-toimijoiden kanssa.
- Varmistetaan, että TPO:n erityisvaatimukset (esim. akustiikka, varastot, soveltuvat harjoitustilat) otetaan huomioon jo kaavoitus- ja rakennusvaiheessa, jotta vältetään kalliit myöhemmät muutokset.
- Kannustetaan huomioimaan uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa tilojen monikäyttöisyys sekä TPO:n erityisvaatimukset.
- Edistetään suunnitelmallista tilojen yhteiskäyttöä siten, että TPO-opetus voidaan sijoittaa koulupäivän yhteyteen tai sen välittömään yhteyteen koulu- tai varhaiskasvatustoiminnan päätyttyä.
- Vahvistetaan yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa esimerkiksi yhteistiedottamisen avulla ja ohjaamalla lapsia TPO-opintoihin jo varhaiskasvatuksesta alkaen.

SFP i Helsingfors on valmis edistämään ratkaisuja, joilla taiteen perusopetus säilyy laadukkaana, yhdenvertaisena ja kehittyvänä koulutusmuotona.

Oona Hagman
SFP i Helsingfors